

Recensie Trouw ★★★★★ SOEKARNO

In 'Soekarno' maken twee Soekarno's van de man een mens

Esther Scheldwacht geeft haar Soekarno, ingesnoerd in een wit kostuum met insignes, prachtig tragikomisch gestalte.

Het zit hem nog dwars dat de Nederlandse regering hem nooit heeft uitgenodigd. En dat zijn opvolger Hatta ('die slappe zak'), destijds in het Amsterdamse Paleis op de Dam de onafhankelijkheidsverklaring mocht ondertekenen, en niet hij. In de intrigerende levens- en karakterschets die theatermaker Bo Tarenskeen van hem maakte, ijsbeert de oude Soekarno als een gekooide tijger door zijn paleis.

Samen met actrice Esther Scheldwacht geeft Tarenskeen zelf gestalte aan de man die volgens hem best wat teweeg heeft gebracht: Nederlands-Indië losweekte van het koninkrijk, er het onafhankelijke land Indonesië van maakte, Nederland decimerend van wereldmacht tot een landje aan de Noordzee.

Samen met actrice Esther Scheldwacht geeft Tarenskeen gestalte aan de man die volgens hem best wat teweeg heeft gebracht. Bron Foto Sanne Peper

Op blote voeten, het witte jasje losjes over de arm, voert Tarenskeen ons in de eerste helft van de voorstelling bedachtzaam maar soepel door Soekarno's leven van student in het Nederlands schoolsysteem tot volksleider. 'Met de kop vooruit, want alleen zo zet je de geschiedenis op zijn kop'. Tarenskeen kleurt Soekarno prachtig in.

Opgeleid als bouwkundig ingenieur was hij ook nog eens een groot theaterliefhebber. Mooie theatrale vondst om Soekarno in de gevangenis met verve de *Gijsbrecht* te laten citeren, na zijn ontboezeming dat hij dat stuk zo graag in een Nederlandse theaterzaal had gespeeld. Om het

Nederlands publiek fijntjes te confronteren met een van hun falende helden. En dat hij niet zou buigen bij het slotapplaus, uit trots. Nee, enige valsheid was hem niet vreemd.

In het tweede gedeelte zijn de statige diagonale lichtbanen (ontwerp Varja Kloss) vervangen door een wit uitgelichte rechthoek die doet denken aan een lege marmeren paleisvloer (scenografie Maze de Boer). Esther Scheldwacht geeft daarop háár Soekarno, ingesnoerd in een wit kostuum met insignes, prachtig tragikomisch gestalte ('Ik mis mensen om me heen die net als ik hun problemen kunnen weglachen').

Een andere acteur, een andere speelstijl met veel meer 'swag', maar dat stoort niet, misschien ook wel omdat Tarenskeen vanaf een stoeltje op de hoek van het podium toekijkt. Alsof de uitgerangeerde dictator zijn jongere ik probeert te overtuigen dat hij er echt nog toe doet. Soms leunend op zijn charme ('Wie heeft er met Marilyn Monroe gedanst? Ik! Niet Luns met zijn katholieke beentjes'), dan weer scherp fulminerend tegen Nederland dat zijn land financieel uitkleedde en dat macht en geweld stelde boven recht en democratie.

Aandoenlijk is het einde als hij opbiecht dat de wens om de *Gijsbrecht* op te voeren nog springlevend is, maar dat hij nu wél zou buigen, ter verzoening. Scheldwacht en Tarenskeen c.s. hebben van de Wikipediapagina Soekarno een mens gemaakt. Mooie prestatie.